

SLOVENSKI LIST

Izhaja vsak ponedeljek zjutraj

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/II
Telefon št. 3487, interurban 3487
Rokopisi se ne vračajo

Posamezna št. 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po rošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina 50 Din, polletna 25 Din, četrletna 13 Din. Inzerati po dogovoru

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6/II
Poštni ček, račun, Ljubljana 15.179
Telefon šte. 2549

Plebiscitne svečanosti v Celovcu

Ustvaritev Velike Nemčije do Karavank - Kulturna avtonomija za Slovence, ki ne bo nasprotovala željam Nemcev - Slovenci se proslave niso udeležili - Jugoslovanskim časnikařem prepovedan dostop k slavnostim

Celovec, 12. okt. (Izv.) Snoči in danes so se v Celovcu vršile glavne svečanosti povodom 10 letnice plebiscita. Ze včeraj popoldne so prišli v Celovec zvezni predsednik Miklas, kancelar Vaugoin, notr. minister knez Starhemberg, ter zastopniki vseh deželnih vlad. Miklas je otvoril zvečer umetnostno razstavo, nato pa je prisostvoval skupno s kancelarjem Vaugoinom zborovanju na Novem trgu. Kot govornik je nastopil vl. svet. Steinacher, ki je pozval vse one, ki vodijo zadeve republike, naj v bodoče zastavijo vse svoje sile za ustvaritev Velike Nemčije. Dokler ni meja Nemčije na Karavankah, je dejal Steinacher, Koroška ni zasigurana germanstvu. Dalje je v svojem govoru zahteval priključitev jugoslovanskega in italijanskega teritorija k Avstriji, in sicer mežiško in kanal-sko dolino.

Danes se je vršila ob 9 na Starem trgu sv. maša, nato pa zborovanje na dvorišču deželnega dvorca, kjer so odkrili spomenik padlim v koroških bojih. Prvi je govoril deželni glavar Artur Semich, ki je dejal, da so Avstriji in Nemci en narod, ki jih loči državna meja. Avstrija bo lojalno izpolnjevala obveze pogodb. »Koroška deželna vlada,« je dejal Lemisch, »ima namen v kratkem dati Slovincem kulturno avtonomijo, in sicer tako, ki ne bo nasprotovala željam nemške večine. Kulturna avtonomija bo bazirala na volji roditeljev, v kakšno šolo bodo poslali otroke. To avtonomijo bo koroška vlada izvedla brez ozira na želje slovenske manjšine. Koroška deželna vlada bo

podpirala vsako akcijo zvezne vlade, da okrepi prijateljske zveze z obema velikima sosedoma na jugu.«

Nato so govorili zvezni predsednik Miklas, tirolski glavar Stumpf in zastopnik berlinskega kulturnega Lössch, ki je pozdravil zborovalce v imenu Porenja in Šlezije. Poudaril je, da mora biti meja Nemčije na Karavankah.

Okoli 11 se je začel sprevod narodnih noš. Bilo je videti mnogo slovenskih žilskih in rožanskih, toda nosile so jih Nemke, ki Roža in Žilске doline nikoli niso videle.

Sploh je bila udeležba iz bivše cone A zelo majhna in udeleženci s Podjune in Roža bi se mogli vrniti v enem samem vlaku, in to kljub toliki reklami in polovični vožnji. Da se je zdel sprevod daljši in zanimavejši, so gnali v sprevodu tudi okoli 30 pitanih volov in nekaj prašičev.

Popoldne so bile v Celovcu različne zabave, toda navdušenja radi politične in gospodarske krize ni bilo videti.

Bivši minister Schumy se zaradi incidenta na dunajski plebiscitni proslavi v Celovcu ni pojavil. Od diplomatov je bil prisoten edini nemški poslanik na Dunaju.

Slovenci so udeležbo odklonili, kajti že vnaprej je bilo jasno, da bo značaj proslave pangermanistični in ne koroški. Kljub temu izjavljajo Slovenci, da ostanejo kot dozdaj tudi v bodoče lojalni avstrijski podaniki.

Celovec, 12. okt. (Izv.) Notranji minister knez Starhemberg je porabil svoje potovanje

na Koroško kot agitacijsko potovanje za volitve. Za sredo je sklical zborovanje pod firmo »Heimatblock« v hotel Sandwirt v Celovcu.

Celovec, 12. okt. (Izv.) Jutri dopoldne se vrši seja deželnega zbora. Na dnevnem redu je njega razpust in razpis novih volitev, ki se bodo vršile istočasno s državnoborskimi dne 9. novembra t. l. Slovenci bodo kot doslej nastopili samostojno.

Celovec, 12. okt. (Izv.) Predsednik deželne policije je zabranil udeležbo in časnikarsko udeleževanje na plebiscitnih svečanostih vsem jugoslovanskim novinarjem. Ni jim bilo dovoljeno niti prisostvovati maši na Starem trgu. Policija je zahtevala od njih podatke, rekoč, da se lahko svobodno kretnjo po ulicah, ne smejo se pa udeležiti proslav niti kakorkoli vršiti časnikarski posel.

Ta ukrep koroške policije je tem manj umeven, ko je znano, da so bili nemški časnikarji za časa kočevskih proslav s strani naše države sprejeti z največjo tolerantnostjo in vsemi možnimi ugodnostmi.

Tolmačiti se more ta ukrep edino kot bojazen deželne vlade pred pravilnim poročanjem o proslavi, kajti vpricho zveznega predsednika in zveznega kancelarja so padale s strani govornikov izjave, ki so bile sicer privatne, ki bi se pa kljub temu ne smele dopustiti pred onimi, ki so odgovorni za blagor in srečo Avstrije.

Prva seja nemškega drž. zbora v četrtek

Berlin, 12. oktobra. j. V soboto zvečer so podpisali delegati nemških bank in delegati neke ameriške finančne skupine posojilo v znesku 500 milijonov mark (okrog 6 milijard dinarjev).

Zivahno se vršijo priprave za otvoritveno sejo državnega zbora, ki se bo vršila v četrtek. 107 fašističnih poslancev se bo udeležilo seje v rjavih strajkah, 76 komunističnih poslancev pa bo prišlo v rdeči uniformi »Rotkämpferjev«. Z velikim zanimanjem se pričakuje izjava državnega kancelarja Brüninga. V debati o vladni izjavi, ki bo zavzemala kakšnih deset sej, se bo glasovalo o nezaupnici, ki jo bodo predlagali hitlerijanci in komunisti. Po dobrih informacijah bodo socialni demokratje glasovali za vlado, ki bo dobila na ta način majhno večino. Nato bo parlament poklican, da odobri zahtevani kredit 500 milijonov mark, ki naj pokrije deficit proračuna.

Bivši bojevnikji za mir

Pariz, 12. okt. AA. Na skupščini narodne zveze bivših bojevnikov, ki šteje 700.000 članov, je bila sprejeta resolucija, ki pravi, da društvo bivših bojevnikov čvrsto želi miru in da je za konsolidacijo in zavarovanje miru v svetu. Nato resolucija poudarja, da je manifestacija, ki se je je v Koblenzu udeležilo 100.000 članov nemškega društva Stahlhelma, izživalen odgovor bojnega razpoloženja Nemcev na miroljubne koncesije Francije. Te manifestacije, pravi resolucija, so jako vznemirile bivše bojevnikje in vso Francijo, ki pričakuje, da bo njena vlada storila vse, kar je potrebno, da se zadostno zavaruje narod.

Udeleženci balkanske konference v Atenah. Peti od leve je grški ministrski predsednik Venizelos.

Druga balkanska konferenca bo v Carigradu

Atene, 12. okt. AA. Predsedniki delegacij na balkanski konferenci so imeli snoči sestanek, na katerem so sklenili, da bo prihodnje leto v Carigradu druga konferenca balkanskih držav, ki se je bodo takisto udeležile delegacije vseh balkanskih narodov.

Atene, 12. okt. AA. Nocoj je jugoslovanski poslanik Vučković priredil v prostorih jugoslovanskega poslanstva čajanko na čast delegatom balkanske konference, ki so se udeleževali sej te konference. Na čajanki so bili predsednik grške vlade Venizelos, minister zunanjih zadev Mihalakopoulos, vsi aktivni grški ministri, vsi tuji zastopniki, vse balkanske delegacije s svojimi šefi, predsednik balkanske konference Aleksander Papanastasiu, reprezen-

tantje naših atletov, grški in inozemski časnikarji ter mnogo uglednih oseb iz atenske družbe.

Casnikarji za balkansko unijo

Atene, 12. okt. AA. Skupina balkanskih časnikarjev, ki se je udeleževala sej balkanske konference, je snoči podpisala proglas, s katerim objavlja, da se obvezuje propagirati idejo balkanske unije in stremeti po tem, da se ustvari zveza balkanskih časnikarjev že v roku dveh mesecev, ko bo v Sofiji poseben sestanek zastopnikov časnikarjev balkanskih držav, na katerem naj bi se določil ves načrt, ki naj se nato predloži drugi balkanski konferenci v Carigradu v odobritev. Ta manifest so podpisali tudi prisotni jugoslovanski delegati.

Na sleparski način aretiran litvanski poslanec

Varšava, 12. okt. AA. Nocojšnji listi poročajo iz Vilne, da so bivšega poslanca litvanskega parlamenta iz Kovna AAleksandra Komoravškega, ki živi kot litvanski politik-emigrant že dalj časa v Oraniju v Poljskem, na sleparski način snoči izmamili v gozd nedaleč poljsko-litavske meje, kjer so ga poljske obmejne straže prijele in odvedle v Litvo.

Družba „ILIRIJA“ Premog

Dunajska cesta št. 46

Drva

Telefon: 2820

Koks

Poslabšan gospodarski položaj v Nemčiji

Berlin, 12. oktobra. j. Inozemski kapital nadaljuje svoj beg iz Nemčije. Povišanje takse na eskompt, katero je sklenila državna banka, ni imelo zaželenega efekta, da bi se namreč zmanjšal pritisk, ki ga izvaja neprestano nakupovanje zunanjih deviz na kreditni trg. Slejkoprej se na borzi močno popkujejo zunanje devize, tako da se je kupilo nič manj kakor 12 milijonov dolarjev. Državna banka je bila prisiljena k novi emisiji v zlatu, in sicer je šlo 35 milijonov mark v Francijo in 17 milijonov in pol na Holandsko. Spricho neprestane prodaje mark je verjetno, da se bo državna banka morala za-teči k omejitvam kreditov, ako povišanje eskomptnega davka ne bo pomagalo, da bi se kapitali zopet vrnili v Nemčijo.

Poslabšanje notranjega položaja Nemčije ima dva vzroka, prvič skrb prebivalstva, kakšno politiko bo prinesel novi parlament, drugi pa veliko nezaupanje inozemstva v bodočo zunanjepolitično linijo Nemčije. Znani renski bankir Alois Hagen, predsednik trgovske zbornice v Kölnu, je te dni podal važno izjavo o neugodnem gospodarskem stanju Nemčije. Najnevarnejši pojav je beg kapitalov, ki je z golega finančnega stališča nerazumljiv, ker je denarno, oziroma valutno stanje Nemčije popolnoma trdno in razpolaga državna banka z več kot zadostnimi sredstvi, da obvaruje Nemčijo in ves svet vsakega denarnega pretresa. Vzrok bega kapitalov je torej izključno političnega značaja.

Iz tega je razvidno, da pomeni uspeh hitlerijancev pri volitvah za Nemčijo velik minus. Namesto da bi se kreditni položaj v Nemčiji zboljšal, kakor so fašistični demagogi oznanjali, se je le silno poslabšal. Nemški politiki in gospodarstveniki bodo radi tega prisiljeni sprožiti pri zaveznikih misel re-

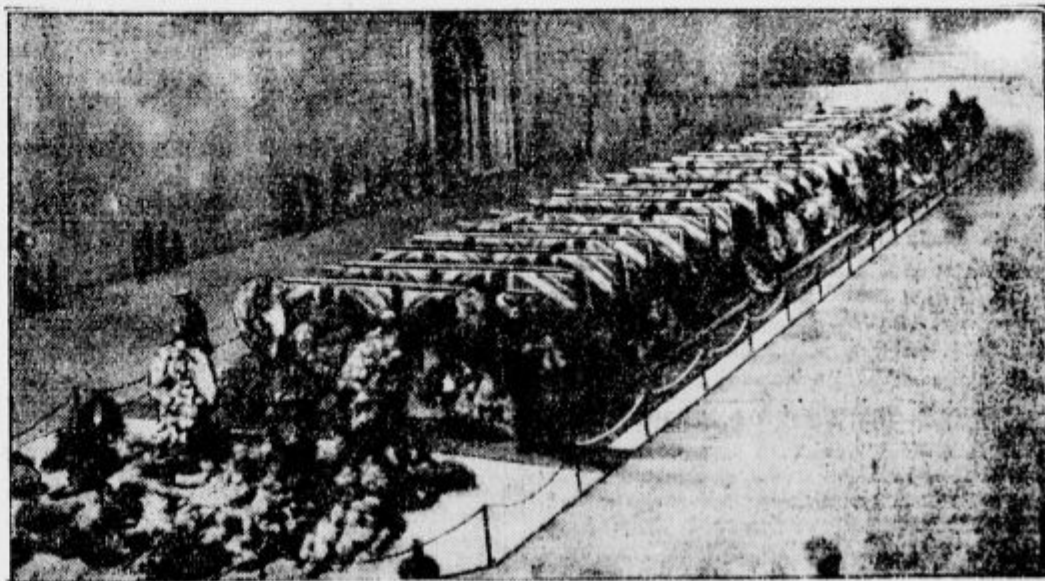
vizije haškega sporazuma, ker Nemčija spričo neprestanega poslabševanja svojega gospodarskega položaja ne bo mogla več izpolnjevati svojih mednarodnih obveznosti.

Naj bo to res ali ne, na vsak način bo Nemčija morala zopet skopiti v najtesnejši stik s Francijo in Anglijo pa z Ameriko, ki bodo seveda zahtevale, da Nemčija da trdne garancije za to, da ne izpremeni svojega miroljubnega zunanjepolitičnega kurza na ljubo nemškemu nacionalizmu.

London, 12. okt. j. »Daily Telegraph« poroča iz zanesljivega vira, da bo francoska vlada stavila angleški vladi zaupno vprašanje, kako se bo Anglija zadržala v slučaju, če bo imela volivna zmaga Hitlerja kak vpliv na izpremembo nemške zunanje politike. Vprašanje Francije bo baziralo na sledečih treh točkah: 1. v slučaju, če bo Nemčija eventualno zahtevala revizijo versailleskega mira, posebno z ozirom na poljski koridor in Gdansk. — 2. v slučaju, če bo Nemčija zahtevala popoln ali delen moratorij za reparacijske obveznosti. — 3. na stališču Anglije v vprašanju razorožitve dežele.

Proti brezposelnosti

Pariz, 12. okt. AA. Iz Bruslja poročajo, da je upravni odbor mednarodnega urada za delo sklenil začeti podrobno proučevati vprašanje brezposelnosti. Upravni odbor bo to proučevanje poveril posebnemu odboru za brezposelnost. — Nato je upravni odbor v celoti sprejel poročilo ravnatelja mednarodnega urada za delo. S tem je sedanje zasedanje zaključeno, prihodnje pa bo januarja prihodnje leto v Ženevi.

Žrtve zrakoplova R 101 na mrtvaškem odru v westminsterski dvorani v Londonu.

Ali je Italija podjarmila Bolgarijo?

Obkroževanje Jugoslavije - Italijanski denar v službi iredente v Bolgariji - „Naša prijateljica Italija“ - Vmeševanje Madjarske in Turčije

Sofija, 12. okt. or. Vaš dopisnik je imel priliko izmenjati nekoliko misli z uglednim bolgarskim politikom o posledicah poroke med bolgarskim carjem in italijansko princeso Ivano. Tudi on, kakor vsi nepristranski opazovalci bolgarskega političnega življenja, ima vtis, da se Bolgarija spušča v nevarne vode. Nasprotiva, ki morebiti obstojajo napram njenim sosedom, niso nepremostljiva in niso tako velika, da bi jih bilo potrebno izravnati z italijansko pestjo. Bolgarija nosi skupaj z Albanijo težko odgovornost, da je odprla pot svobodni balkanskim narodov kvarljivim vplivom na Balkan.

Ze davno je znano, da so nekateri politiki iskali politične zaščite v Italiji, ki si je skozi vsa zadnja leta prizadevala, da vpreže Bolgarijo v svoj politični voz. To se ji seveda ni v polnem obsegu posrečilo, vendar je uspela na kulturnem polju in v gospodarstvu v taki meri, da so sosedne bolgarske kraljevine upravičeno vznemirjene. Tako je znano, da so italijanske firme pobrale večino vseh važnejših državnih dobav, da se je italijanski kapital usidral pri vseh bolgarskih podjetjih, da Italija zida viloski vodovod, ki bo napajal vso Sofijo in da ima Italija v rokah izgradbo zračnega letalstva z vsemi tja spadajočimi pristajališči. Italija celo naseljuje svoje delavce v Bolgariji, ki prihajajo pod naslovom kvalificiranega delavstva.

Na kulturnem polju je italijanski vpliv še

izdatnejši. Bolgarska vlada je dovolila nebroj italijanskih zasebnih šol, ki se same financirajo, ki pa ne zahtevajo od svojih učencev nikake šolnine. Vse druge inozemske šole brez šolnine ne morejo izhajati, zato prvi bolgarska tuje izobrazbe željna mladež v italijanske kolegije in vzgajališča. Znano je, da je italijanska vlada ustanovila veliko štipendij za bolgarske dijake, ki posejajo italijanske univerze. Zadnji dve leti so Italijani vpeljali še eno senzacijo. Neusahljivi denarni viri so namreč omogočili italijanskim šolam v Bolgariji, da so organizirale cele transporte šolskih otrok v Italijo, kjer so bili sijajno sprejeti in pogoščeni cele dolge tedne. Mussolini ne zamudi nobene prilike, da jih osebno pozdravi in jim govori o italijanskem prijateljstvu.

Družinske vezi med obema kraljevskima hišama bodo italijanski vpliv pri naši sosedbi še poglobile. Vprašanje je samo, kako daleč bo Bolgarija sploh mogla iti v svojem prijateljstvu do Italije. Bolgarijo grize, kot vse druge države v Evropi gospodarska kriza. Iz te krize pa ji ne pomaga nobena konferenca in noben sentimentalizem. Zato je treba denarja. Italija ga ne more dati v potrebni višini. Druge države, ki pridejo v poštev, ga pa tudi ne bodo žrtvovali Italiji, ki zapravlja svojo samostojnost. Zato je zelo verjetno, da bo v svoji zunanji politiki Bolgarija ostala na previdni strani in zato je morda pesimizem, ki je zavladal v

Evropi vsled kraljeve poroke, neopravičen. Res je pa, in to je velika škoda, da je Bolgarija postala za enkrat ena izmed najbolj rahločutnih postojank v mednarodni politiki.

Ankara, 12. okt. or. Uradni komunikacije javlja, da so tendenciozno namigovanja inozemskih listov, da bo Turčija sklenila prijateljsko pogodbo z Bolgarijo, neutemeljena. Turčija slejkoprej nadaljuje svojo mirovno politiko in želi ostati v najboljših odnosih z vsemi državami, torej tudi z Bolgarijo. Vendar pa politični položaj še ni tako dozorel, da bi dovolil sklenitev prijateljske pogodbe.

Budimpešta, 12. okt. or. Vladni krogi potrjujejo, da bo grof Bethlen kmalu potoval v Ankaro, kamor je bil od turške vlade povabljen. Na svoji poti v Malo Azijo se bo madjarski ministrski predsednik ustavil tudi v Bolgariji; ni še bilo določeno, če bo njegov obisk veljal Sofiji ali če se bo sestal z bolgarskimi politiki kje na črnemorskem obrežju. Diplomatični krogi spravljajo to spremembo v programu v stik z dogodki, ki se odigravajo sedaj med bolgarsko in italijansko kraljevo družino.

Istanbul, 12. okt. or. Iz dobro informiranih krogov se poroča, da je dobil italijanski veleposlanik v Turčiji nalog od svoje vlade, naj počaka grofa Bethlena, madjarskega ministrskega predsednika, ki bo v kratkem obiskal Ankaro, v Carigradu.

Kako se je ponesrečil R 101

Pariz, 12. okt. as. V katastrofi angleškega zrakoplova »R 101« pri Beauvaisu je danes prišlo do precejšnje razjasnitve, in sicer z izpovedjo nekakega lovkega tatu, ki bi bil pri katastrofi skoro prišel ob življenje. Divji lovec je šele potem obljubil pričati, če se mu obljubi, da za svoje lovske tatvine ne bo kaznovan. Izpovedal je, da se je v trenutku nesreče nahajal čisto sam v gozdu pri vasi Alonne, kjer je ravno ujel zajca v zanjko. Tedanje vreme je bilo najlepše vreme za divje lovske, ker je bilo kakor iz skafu in je divjal po gozdu hud vihar, tako da se je lahko zanesel na to, da ga ne bo zasacil noben gozdni čuvaj. Ne nadoma pa je zaslišal ropot motorjev in zagledal je zrakoplov, ki se je bližal naravnost proti njemu. Motorji so delali tolikšen ropot, da so mu za več ur daleč naokoli prepodili vso divjačino. Naenkrat je pritisnil hud veter, ki je pripogibal dreve, in zrakoplov, ki je bil oddaljen še okoli 200 m, se je z rilcem nagnil proti tlem in se ravno pred njim zaril v zemljo. Zrakoplov se ni eksploziral v zraku. Šele potem, ko je po vsej svoji dolžini udaril na tla, se je pokazal na rilcu svetloredel plamen. Ogromna cigara se je spredaj dvignila kvisku in se v sredini prelomila. Eksplozija je bila tako močna, da ga je vrgla na tla in divji lovec je blazen od strahu zbežal.

Aretacije v Spaniji

Madrid, 12. oktobra. j. Vlada je dala za preči Barceloni več vodilnih oseb ekstremnih strank, med njimi bivšega poslanca Companisa, potem sindikalista Angela Pestana, ravnatelja katalonskega republikanskega glasila »L'Opinion«, advokata Lluhi in nekaj urednikov komunističnega dnevnika »Solidaridad Obrera«. Direktor tega dnevnika pa je bil tako pаметen, da je pred aretacijo izginil.

Istočasno s temi aretacijami, ki so se izvršile v Barceloni, je zaprla policija nekaj političnih osebnosti tudi v Madridu. Med njimi je tudi znani vojaški avijatik Franco, katerega je policija izročila vojaški oblasti. Te aretacije je napovedal ministrski predsednik general Berenguer že v petek po ministrski seji, ki je ugotovila, da v deželi vlada mir, da pa je treba pozvati k odgovornosti nekatere kalilce javnega miru in reda.

V resnici vlada v Kastiliji več ali manj mir, dočim se pa republikansko gibanje zelo ojačuje v Kataloniji in prizadeva vladi precej skrbi.

Madrid, 12. okt. as. V noči od sobote na nedeljo so se širile po mestu najrazličnejše govorice, posebno ker bi imel to noč izbruhniti prevrat. Mnogi pa trdijo, da datum zanj še ni določen in da je komplet samo izmišljotina policije, da s tem opraviči mnogoštevne aretacije. Polcija je seveda vršila aretacije, ker so oblasti prepričane, da se skrivaj neke pripravljajo udarec. V Seville je bilo aretiranih 50, v Saragosi pa 70 oseb. V Madridu se skriva mnogo revolucionarjev in socialistov, da se izognejo aretaciji. V San Sebastianu je policija zaplenila vse strelno orožje in municijo v trgovinah z orožjem, večinoma tudi lovske puške. Enako je postopala policija tudi v drugih mestih. Vojstvo strogo straži orožne tovarne. V mnogih pokrajinah, v katerih so stavke, je prišlo do spopadov med policijo in prebivalstvom, katerih so se udeležile tudi ženske in otroci, ki so metali kamenje na policijo. V Vittoriji je stavka nekoliko ponehala. V mnogih krajih se sodi, da je energični nastop vlade posledica kraljeve intervencije, ki po povratku v Madrid takega stanja v državi ne more več gledati. Res pa je, da se je uporniško razpoloženje v zadnjem času okrepilo in razširilo. Danes, 12. oktobra se na vsem španskem svetu proslavlja proslava španske rase. Zdi se pa, da se duhovna enotnost te rase v zadnjem času kaže v tem, da so vsi skupaj nagnjeni k uporništvu.

Ugrabitev Kutjepova pojasnjen

Pariz, 12. okt. as. Pariški list ruskih emigrantov »Poslednja Novost« smatra, da je rešena zagonetka o ugrabitvi generala Kutjepova. Berlinski agent Čeke Fickner, ki je med tem pri svojih padel v nemilost, je omenjenemu listu priznal dejanje. Navedel je, da je sam dva dni pred ugrabitvijo poslal generalu Kutjepovu ponarejeno brzojavko v Pariz, s katero mu je sporočil, da se hočejo z njim sestati štirje somišljeniki, ki so zbežali iz Rusije, da bi imeli z njim tajen sestanek. Zato ga je povabil na kraj, kjer je bil potem ugrabljen. General je prišel točno, stopil v pripravljen avtomobil in šele potem opazil, da je bil zapeljan, ko je bil avtomobil že izven Pariza. Branil se je, toda na obraz so mu pritiskali masko s kloroformom. Doza je bila premočna, bolno srce generala je ni moglo prenesti in je umrl 24 ur potem, ne da bi se bil zopet zavedel. Pri ugrabitvi so razen njega sodelovali njegovi tovariši iz Berlina Ellert in oba pariška agenta Čeke Janovič in Gelfant. List pristavlja, da je Fickner pripravljen, svojo izpoved ponoviti tudi pred francoskimi sodišči, če se mu zagotovi, da ne bo kaznovan.

Ponesrečen letalec

Pariz, 12. oktobra. AA. Iz Ivera v ameriški državi Massachusetts poročajo, da se je tam smrtno ponesrečil bivši ruski vojni letalec Viktor Udgor, ki je leta 1914 poveljeval ruski eskadrili, ki je metala nad nemškimi mesti bombe. Letalec se je ponesrečil pri strmoglavljenju svojega letala.

Ministri med ljudstvom

Pančevo, 12. okt. m. Danes zjutraj sta dopela v Pančevo minister dr. Kosta Kumanuni in trgovinski minister Juraj Demetrović. Ministra so pričakovali predsednik pančevske občine Vasa Isajlović in mnogi pančevski odličnjaki.

Ministra sta imela s pančevskimi meščani sestanke, na katerem so govorili mestni župan Isajlović, dr. Rakičević, pančevski zdravnik, dr. Kumanudi in Juraj Demetrović. Dr. Kumanudi je v svojem govoru naglasil, da so državni dohodki povojni in zadostujejo za kritje izdatkov. Naša zunanja politika je vseskozi miroljubna. Po vsem svetu vlada velika gospodarska kriza, ki se občuti tudi pri nas. Apelira na meščane, da pomagajo kraljevski vladi in njenemu prizadevanju za ublažitev krize ter za izvršitev vseh drugih nalog, ki jih je današnja vlada stavila. Za njim je govoril trgovinski minister Juraj Demetrović, ki je opisal zanimanje Nj. Vel. kralja za rešitev gospodarskih problemov. Nj. Vel. kralj stalno naglašja, da je treba uporabljati vsa sredstva, da se stanje našega kmeta zboljša. Narod sam pa mora pomagati vladi pri njenem trudu za ublažitev gospodarske krize. — Z osnovanjem Privilegirane agrarne banke se je do sedaj že mnogo napravilo. Dohodki kmetov so se povečali za 10 milij. Din. Kraljevska vlada nadaljuje pri svojem delu za uvrstitve našega kmetijstva, da bo lahko naša država vzdržala tudi hušje gospodarske krize.

Iz Pančeva sta se podala ministra v Vršac, kamor je prispel tudi pravosodni minister dr. Milan Srekić. Tudi tukaj so imeli ministri sestanek z najuglednejšimi meščani.

Odkritje spomenika Kralja Petra v Negotinu

Negotin, 12. okt. m. Danes se je v Negotinu vršilo svečano odkritje spomenika kralju Petru Osvoboditelju, negotinjskim junakom in generalu Gambeti. Prisoten je bil kraljev zastopnik, poročnik Lorković, zastopnik predsednika vlade, vrhovni inspektor Radoslav Dunjić. Spomenik se nahaja na Trgu kralja Petra Osvoboditelja, na najlepšem mestu Negotina. Spomenik ima obliko štiristranske piramide. Na proslavo v Negotin je prišla tudi delegacija 20 francoskih bojnikov s solunske fronte.

Iz ministrstva

za gozdove in rudnike

Belgrad, 12. okt. AA. Minister za gozdove in rudnike je izdal naredbo, ki velja za vse uradnike glede dela v ministrstvu. S to naredbo se precizira delo vsakega posameznega uradnika, ki se ga mora strogo držati, drugače mu grozi huda kaznen. Glavni namen naredbe je doseči v ministrstvu čimvečjo ekspeditivnost in odstranitev zastojanja pri reševanju posameznih vprašanj in predmetov, ki jih je treba rešiti. S to naredbo se predvideva kontrola posameznih referentov in šefov odsekov, ki bodo morali paziti na redno izpolnjevanje naredbe.

Občni zbor

Jugosl. ženske zveze

Zagreb, 12. okt. p. Danes dopoldne ob 10 se je otvoril devinti redni glavni občni zbor Jugoslovanske ženske zveze v dvorani Hrvatskega glasbenega zavoda. Občni zbor je vodila podpredsednica ga. Zlata Kovačević-Lopašić. Na občnem zboru je bila zastopnica Nj. Vel. kraljice Marije, dvorna dama Grujić, ban savske banovine Šilović, zagrebški župan Srkulj, zastopnik vojske in mnogi odličnjaki. V Jugoslovansko žensko zvezo je bilo v preteklem letu včlanjenih 450 ženskih društev s preko 40.000 članicami.

Jugosl.-madjarska zbornica

Budimpešta, 12. okt. m. Jugoslovansko posolništvo je v zvezi s častnim generalnim konzulatom v Budimpešti začelo skupno akcijo z Madjarskimi in jugoslovanskimi gospodarskimi krogi za ustanovitev jugoslovansko-madjarske zbornice v Budimpešti, ki bo začela delovati že koncem tega meseca.

Države reda od Italije do Skandinavije

Dunaj, 12. okt. j. Nova volivna vlada, ki predstavlja nekako alianco med krščansko socialno stranko in Heimwehrom, ni privedla do tistih rezultatov, ki so jih splošno pričakovali. Pokazalo se je, da namreč, da krščanski socialci in Hajmverovci nikakor ne gredo skupaj, kar se bo videlo tudi pri volitvah. Eni kakor drugi se vprašujejo, čemu je Seipel vzel v vlado voditelja Heimwehra Starhemberga ozir. čemu je Starhemberg stopil v krščansko socialni kabinet.

Dočim pa so krščanski socialci med seboj več ali manj edini, je Heimwehr zelo razcepljen. Imamo krilo, ki se nagiba h krščanskim socialcem in deloma stremi za restavracijo avstro-madjarske katoliške monarhije, kateri naj bi se s časom priključila Bavarska. Drugi nočejo ničesar slišati o povratku Habsburžanov ali čem podobnem, ampak hočejo samo uničiti socialno demokracijo in ustvariti neko korporativno avstrijsko državo. Neko drugo krilo pa, ki je jako močno, sanja o nekakem bloku držav reda od Italije do Skandinavije.

Italijanski listi o atentatu na Vrhpolju

Trst, 12. okt. z. Vsi italijanski listi se še vedno obirno bavijo z atentatom v Vrhpolju, vendar pa ne prinašajo v glavnem nikakih novih informacij, temveč vsi vprek skušajo dati dogodku misteriozen značaj. »Piccolo« in »Popolo di Trieste« se že osem dni trudita, da bi prinašala vedno večje senzacije, češ da je ljudstvo okoli Gorice terorizirano od slovenskih agitatorjev, da je preiskava s strani fašističnih oblasti na meji dognala več prehodov, po katerih so se agitatorji in teroristi podajali v Jugoslavijo. »Piccolo« vedno bolj striktno trdi, da je tragedija v Vrhpolju, pri kateri je padel velik fašistični junak, delo tajne teroristične organizacije, kateri je tudi po tržaškem procesu na tem, da se slovensko ljudstvo v Julijski Benečiji obrne proti Italiji in fašističnemu režimu. List piše, da je med preiskavo policija obrnila posebno pažnjo dvema misterioznima moškima, ki sta se pojavila v dolini Vipave. Prišla sta v neko hišo, kamor ju je peljal kmet, kateremu sta plačala v dinarjih in tržaških li-

rah. Policiji je uspelo, da ta dva neznanca identificira, ker se ji je baje posrečilo dobiti sliko enega izmed njih. To dejstvo bo za nadaljnjo preiskavo velikega pomena. »Piccolo« najavlja, da je za prihodnje dni pričakovati končne rešitve preiskave, ki bo sigurno dognala krivce, katerih pa najbrže ne bo mogoče aretirati. Policiji je nadalje prišlo v roke pismo, ki je bilo adresirano na neko osebo v Gorici. Pismo je zelo kompromituje in ga listi nočejo objaviti. Dalje je policija našla ključ za dešifriranje tajne pisave, s čimer je dobila končno sredstvo, da do dna razgali slovensko teroristično organizacijo. Se prihodnji teden bo policija izročila sodišču nekoliko oseb, ki so direktno ali indirektno vpletene v atentat.

Pokrajinski šolski nadzornik v Gorici Loianico je poslal vsem goriškim učiteljem okrožnico, v kateri jih pozivlja, da naj še nadalje vztrajajo v svoji misli kljub vsem žrtvam, ki se od njih zahtevajo.

Pasivna rezistenca v Rusiji

Moskva, 12. oktobra. j. Po trditvah vodilnih gospodarskih faktorjev v SSSR se v zadnjem času v raznih podjetjih opaža pasivna rezistenca napram petletnemu načrtu. Pasivne rezistence se udeležujejo oni delavci, ki ne verjamejo v zveličavnost Stalinske gospodarske politike, toda iz raznih političnih razlogov ne morejo proti tej politiki nastopiti.

Imamo tudi take desničarske oportuniste, piše moskovska »Pravda«, ki sede v sovjetskem aparatu in priznavajo generalno linijo komunistične stranke, toda samo na zunaj. Pravi oportunisti pa se nadejajo »revizije« generalne linije. Pravijo, da njihovo življenje zahteva svoje in da se bodo pogoj generalne linije tako spremenili, da bodo izpolnili tudi zahteve premožnih slojev v SSSR.

Stalinovi pristaši seveda sovražijo one elemente, ki branijo stališče, da je potrebna pasivna rezistenca. Sovjetski tisk podčrta, da je neobhodno potrebno, da stoji Stalinu verne komunistične organizacije na straži in da budno pazijo na skrit, maskiran oportunizem, ki z besedami zaklinja zvestobo generalni liniji, in stvari pa jo izdaja in ki svoje pravo oportunistično razpolo-

nje najčestejše privede do izraza s svojim pravim odnosom napram ekspanzivnemu tempu industrializacije. Tako karakterizira moskovska »Pravda« pravi oportunizem.

Pasivna rezistenca v SSSR pa se v zadnjem času pojavlja en gros. V mnogih podjetjih so ugotovili, da delajo delavci in tehnično osebe samo s polovico svoje delovne sile. To se da razlagati s tem, ker nimajo interesa za delo. Plače so stalno na isti višini, kadar pa jih povisajo, se zgodi to v tako malenkostni meri, da se to niti ne pozna, med tem pa življenjski minimum radi pomanjkanja živeža in ostalih življenjskih potrebščin stalno raste.

Z mnogih strani se čuje vprašanje, zakaj pasivna rezistenca ne pride do izraza v obliki aktivnega protesta. Odgovor na to je zelo enostaven. Vsak kakršenkoli način izražanja nezadovoljstva takoj zadušijo strašen teror GPU. Vzporodno z naraščanjem opozicijskega mišljenja in razpoloženja med širokimi sloji raste tudi teror državne policije, ki eksperimentalno kaznuje vsaj najmanjši izraz nezadovoljstva. In to je vzrok, da prihaja nezadovoljstvo do izraza samo v pasivni rezistenci.

li, pri katerih bodo prišlo do dela najnižje kategorije delavcev. Začeli bodo kanalizacijska dela, melioracije, graditev cest itd. Potreben kapital 100 milijonov pengov bo dala država in občine, en del pa nameravajo dobiti z razpisom posojila.

Dunajska vremenska napoved. Nekoliko boljše in toplejše vreme. Na zapadu in jugu verjetno padavine.

100 milijonov pengov za brezposelnost

Budimpešta, 12. oktobra. j. Madjarski ministrski svet je več dni pretresa vprašanje najuspešnejšega sredstva za borbo proti brezposelnosti in se je sedaj definitivno odločil, da se v vsej deželi začne z velikimi investicijskimi de-

Ljubljanska kronika

Ljubljana, 12. oktobra.

Bila je to v resnici prava jesenska nedelja. Z vsem svojim tihim tonom, z bolno otožnim razpoloženjem. Dan negotovosti, dan čudnega vremena, ki se zviža in spreminja in o katerem nikdar ne veš, kakšno bo čez eno uro. Tudi danes tako: jutro prekrasno, čisto, skoraj brez meglice, dopoldne vse bolj vedro, toplo, zelo prijetno in prijazno, proti poldnevju celo solčno, nato nekoliko vetrovno, vse bolj pusto, dolgočasno, potem polagoma oblačno, naposled se je celo obljubljalo dež. Pravzaprav je že celo nekoliko rosilo, prav toliko, da so ljudje začeli odpirati dežnike, kateri so jim namreč imeli.

O, gostilne so danes dobro odrezale! Zdej je čas »vinskih trgovcev«, ki jih prireajo po vrsti vsa koristna in brezkoristna društva. Za to stvar ni treba nobenih posebnih priprav, nobene resne reklame, nič kričevih vabil. Vidite, človek dobi od oblasti dovoljenje, od gostilničarja prostor, odbor razpolaga z dobro voljo, najamejo se po potrebi godci, navadno trije, harmonika, klarinet, zraven še velik bas, ki ima znano blaglaslo in »pompardon«, nad vrata se obesi velik grom, godci jo urežejo, ljudje hitijo vkup, postajajo dobre volje, zapojejo, zavriskajo, srkajo dobro kapljico, trgajo navstavljeni grozdje, za špas plačujejo kazni v društveno blagajno seveda, zaradi lepšega za kakšne »koristne« namene, se smejejo, pa spet pojo, vriskajo, godci igrajo... — to je »vinskih trgovcev«. In ko naposled preštejejo denar, spoznajo in objavijo, da se je stvar prav dobro odnesla.

Toda vsakemu svoje! So ljudje, ki imajo v nedeljah tudi drugačnega veselja dovolj. Hočijo ven na deželo zaradi ljubega zraka, zaradi narave, zgolj zaradi sprostitve. Takšni so imeli danes kljub kislemu vremenu vendar še dovolj dober dan. In so prišlo seveda temeljito izrabili. Ceste v okolico so se v prvih popoldanskih urah napolnile z ljudmi, tudi avtomobili so imeli s prevážanjem dovolj opravka. Tam na Posavju so imeli zganjanje in ob takih prilikah se Alešova mama komaj sproti obračajo in so ves dan čisto iz sebe, kar nekam nevzorni. Saj je tudi res križ s temi ljudmi, ki imajo toliko potrebe in jim človek nikdar in nikoli ne astraže.

Kaj pa promenada, boste rekli? No, za silo se v Ljubljani z vsem izhaja, tudi modni guzdalniki pridejo na svoj račun. Danes vsaj dežnikov ni bilo treba, zakaj ob času promenade je sijalo nad Ljubljano sonce.

Tudi v Tivolskih nasadih je bilo prijetno in živo. Polagoma prihaja jesen, listje odpada s kostanjev, tivoljski park bo onemel, zaspal v zimsko spanje. Gospodje pa, ki imajo brige z njim, ne spijo; premišlujejo in delajo načrte, kako bi ta najlepši in najprikladnejši pa tudi največji ljubljanski park spremenili v resničen biser, ki ga bo vsak Ljubljančan vesel. Zdi se, da bomo polagoma le prišli do nekega zaželjenega cilja. Glavni dvored, ki vodi izpred pošte čez železnico proti hotelu Tivoli, bo še to zimo in v prihodnji pomladi ves prenovljen. Stare kostanje, kolikor jih je še, bodo podrli in da ne bo spet po nepotrebnem razburjanja, povemo brž, da bo isti dvored imel potem štiri vrste dreves. Drevedo bo izdelan po načrtu mojstra Plečnika: po sredini bo cesta, široka prav toliko, kolikor Aleksandrova, na obeh straneh pa bodo široki hodniki, na vsaki strani obasjeni z drevjem, potegnjeni pa bodo hodniki v isti liniji, kot stoje zdaj hiše na Aleksandrovi cesti.

Ljubljanska policija je bila danes v pripravljenosti, pa čisto brez potrebe. Na Koroskem slavi Nemci svojo »zmago« ob priliki desetletnice za nas nesrečnega plebscota. Na ta zgruba slovenske zemlje in bratov od srca boli, jokamo z nesrečnimi brati onstran Karavank, toda čemu tvegati nepotrebnosti in brezkoristne demonstracije! Nobenemu pametnemu človeku ni niti v snu prihajalo kaj takšnega na misel. Ljudje je v Ljubljani so se nesrečne Koroske spominjali danes z nekam molkom, le v srcih je žgalo in trepetalo, oči pa so drhtele ob pogledu na slike iz lepe Koroske, ki jih je bil v zadnjih dneh razpolžil umetnik Zupan po izložbenih oknih ljubljanskih trgovin.

Na policiji

je bil tudi sicer ves dan mir. Tekom noči je bilo vlomljeno v župnišče na Viču, toda o tem poročamo posebej. Razen tega je bilo pripravljenih nekaj drugih malenkostnih dogodkov, med temi spet ena tatvina kolesa. Klemenčič Jozefa, ki stanuje nekje v Stožicah, je Pred škofijo pred trgovino pustila svoje žensko kolo, črna pleskana, znamke »Ideal«, rumenih obrobov, balanca obrnjena navzgor, vredno 1500 Din. Prišel se je kolesu neznan tat, ki je lepo vozilo zgrabil in je z njim najbrž pobrskal v svet, za njim pa ni nobenega sledu.

Čejkovski Evgenij Onjegl. Predstava tega dela, ki bi se morala peti sinoči v ljubljanski operi in se je morala preloži vled nenadne težke obolenosti g. Gostiča, se vrši drevi, v ponedeljek 13. t. m. ob 20. uri. Gostuje ga. Zlata Gungjenac. Za nedeljo kupljene vstopnice veljajo za danes zvečer.

»Ilustracija« št. 10 je pravkar izšla s tole vsebino: Na Savi. — Pristanek (Silverster Škerl). — Starinske jadrnice. — Z Jadrana. — Trti (Rob Ivan). — To zadnje kopalno veselje. — Sprehod po dnu morja. — Na jesen začne dež. — Svečanosti v Topoli in Beogradu. — Z veličastne parade v Beogradu. — Nova jugoslovanska zastava 40. pešpolka v Ljubljani. — Oktavo više... — Doma. — Knjiga (Boris Orel, risbe L. Kavčiča). — Ovitke »Dom in Svet«. (R. L.) Shranjaj slovenske knjige! — Ki se pote in trudijo (Serija kulturnih delavcev). — Ali poznate te obraze? — Nove knjige. — Ki se pote in trudijo (II. serija). — Pozdrav »Ilustraciji«! — Jesenska moda. — Grafološki kotiček. — V zdravko Zwitter. — Naši otroci. — Največji vojni spomenik v Sloveniji Franceta Kralja. — Kdo je skočil 1,95 metra? (M. Celar). — Iz Rogaske Slatine. — Iz vsega sveta. — Misijonska zastava v Ljubljani. — 25 letni jubilej slovenske gimnazije v Št. Vidu. Gozdovniki na tabornju. Volčiči v taboru pri Mozirju. (P. Kunaver.) Neslovna slika na ovitku Alberti Sirk: Stara jadra (akvarel). — »Ilustracija« izhaja vsak mesec in stane posamezna številka 10 Din. Naroča se v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6-1.

Čajno maslo

priznana dobre kakovosti, dnevno sveže, v vsaki količini, razpošilja Zadruga mlekarica v Ponikvi ob južni železnici.

★ Ne bojte se pranja! Perite s pravim terpen- tinovim milom Gazela in Vaš trud bo za polovico manjši.

Trpko sportno razočaranje... ASK Primorje premaga Ilirijo s 3:1 (1:0) - Tekma polnih incidentov - Pomanjkanje prave sportne discipline

Dovolj je bilo reklame za prvenstveno srečanje med Ilirijo in Primorjem. Čeprav slabo vreme, vendar se je zbralo na igrišču Primorja za naše razmere mnogobrojno občinstvo, da prisostvuje največjemu dogodku ljubljanskega prvenstvenega tekmovalja. Na vse strani se je apeliralo in poudarjalo, da igralci, publika, pa naj so še tako verni pristaši kluba, ne smejo pozabiti, da so dolžni z discipliniranim vedenjem dokazati dozorelo svojo sportno kulturo. Na igrišču so prišli med drugimi tudi mnogi resnični ljubitelji nogometnega sporta, ki so želeli videti, kako je napredoval ljubljanski nogomet. Kaj so ti pravi sportniki odnesli s te igre, pa rajše ne napišemo. Nismo si s večerajšjo prvenstveno tekmo pridobili novih prijateljev slovenskega sporta, ampak zgodilo se je prav obratno. Z večerajšjo tekmo smo toliko izgubili, da tega ne bo zabrisalo morda več let idealnega dela nekaterih poštovanih sportnih delavcev, ki se še vedno trudijo dvigniti in vzbu- diti v naši mladini pravo sportno pojmovanje.

Nekaj besedi še o večerajšnji prvenstveni tekmi sami. Za sodnika je bil naprošen g. Ružič iz Belgrada, ki pa se povabilu iz neznanega vzroka ni odzval. Kmalu bi se tekma sploh ne odigrala, ker je Ilirija zahtevala določene sodnika. Po dolgi debati sta se pa Primorje in Ilirija sporazumela in poverila sojenje g. Šetini. S tem sta se logično obe močvi podredili vodstvu tega gospoda. Priznati je treba, da se je lotil g. Šetina težke naloge. Njegovo poslovanje je bilo objektivno in le odobravaljamo strogo, ki jo je kmalu moral pokazati. G. Šetina ni mogel ustreči željam golovega dela občinstva, ki je pretiravalo v svoji kritiki in tako vznemirilo polagoma tudi igralee. Ne da bi mislili na posledice, so nekateri mlajši gledalci vdrli večkrat na igrišče, hoteč dokazati, da ni vse tako, kot so oni sodili. S tem je bila vsa tekma raztrgana na več delov in s sportnega vidika vsa igra manj vredna.

Balkanska olimpijada

Atene, 11. okt. AA. Pri tekmah, ki so bile v Atenah za balkansko prvenstvo lahkotaleto, je zavzela Jugoslavija drugo mesto za Grčijo in pred Rumunijo.

V teku na 800 m je zmagal bolgarski atlet Pedan, ki je dosegel 2 minuti in 2 sekundi. Tretji je bil na cilju Rittig iz Zagreba, četrti Zorica.

V teku na 200 m je prispel prvi na cilju Grk Fragulis, Jugoslovanci Schreiber je prispel peti. Pri skakanju v daljavo je zmagal Burles (Grčija) s 688 cm, drugi je Kallay, Jugoslovanci s 683 cm (obenoem nov jugoslovanski rekord), tretji Jugoslovanci Buratović.

Pri teku z zaprekami na 110 m so se tekmovalci plasirali takole: Prvi Mastiras, Grčija, 15,1 sekunde, drugi Buratović, Jugoslavija, 15,4 (novi jugoslovanski rekord).

Pri metu diska na helenski način prvi Gačev, Bolgar, dr. Narančič (Jugoslovanci) se je mogel plasirati šele na četrtem mestu.

Pri štafetnem teku 4 × 400 m so dosegle posamezne države tale red: Prva Grčija, druga Jugoslavija, tretja Rumunija.

Po doseženih točkah se razvrste države takole: Prva Grčija 91, druga Jugoslavija 51, tretja Rumunija 30.

Atene, 12. okt. AA. Danes se je končala balkanska olimpijada. V metu kopja je zmagal Grk Zaharopoulos, ki je vrigel kopje 63,41 m. Jugoslovanci Halebrant ga je vrigel 50,25 m. V teku na 400 m je zmagal Grk Zograhlić, drugi je bil Bolgar Pedan. Na tretjem in četrtem mestu sta se plasirala Rittig in Ferenčak.

Pri skoku v višino s palico je prvi Grk Harajanu s 3,76 m, Jugoslovanci Perkovič in Kallay sta na četrtem in petem mestu ob 3,50 m. Pri metu krogle je Jugoslovanci Narančič tretji. Pri troskoku je zmagal Grk Papanakulos s 14,31, drugi je Jugoslovanci Mirković s 13,71 (nov jugoslovanski rekord), četrti tudi Jugoslovanci Pavlovič.

V maratonskem teku je bil prvi Rumun Ilija, v štafeti 4krat 100 m so zmagali Grki, na drugem mestu so bili Turki, na tretjem Jugoslovanci.

V skupni kvalifikaciji je bila prva Grčija, druga Jugoslavija, tretja Rumunija, četrti Bolgar, peti Turčija.

Mariborski sport

SSK Maribor : SK Varaždin 4:3 (2:1). Revanžna tekma med SSK Mariborom in SK Varaždinom, ki se je vršila na terišču Maribora, je končala z zmago »Mariborac«. Tekma je bila jako živahna in vseskozi fair. Pri tej tekmi je odločila

Goreči vagon oglja na litijski postaji

Litija, 12. oktobra.

Ko je danes zjutraj ob 6 vozil skozi litijsko postajo brzotovorni vlak št. 690, ki ga odpremljijo v Zagreb, je kretnikar g. Miloni opazil, da gori s plamenom vagon, kje bil nato vrnjen z ogljem. Takoj je telefonično obvestil službojučega uradnika g. Wolbanka, ki je vlak, kateri sicer samo pasira Litijo, ustavil, goreči vagon pa dal odklopiti. Z gašenjem so najprej poskušali železničarji sami, ki so vagon prepeljali pod postajno vodno črpalko. Oglje pa je začelo nato še z večjim plamenom goriti. Železničar g. Praprotnik je zato takoj odhitel v Litijo, kjer je pred gasilnim domom k sreči naletel na skupino gasilcev, ki so se takoj odpravili z motorno brizgalno na postajo, kjer se jim je posrečilo, da so po dobri uri gašenja zadušili ogenj. Škoda je precejšnja, ker je oglje, kar ga ni zgorelo, popolnoma zmočeno, torej za predajo nesposobno. Tudi vagon sam je zelo poškodovan, znotraj je popolnoma ožgan ter bo treba novih končnic in strehe. Oglje je bilo na- loženo v Pakracu ter je bilo namenjeno za Ita- lijo. Bilo ga je 10.500 kg. Vagon je bil specijelno za prevažanje oglja s stročno odprtno.

Po uspešnem gašenju so litijski gasilci pričeli iz raznih kleti črpati vodo, ki je vdrla ob zadnji povodnji.

Požar v Št. Vidu

Ljubljana, 12. oktobra.

Danes okrog pol 3 zjutraj je bila ljubljanska četa poklonih gasilcev telefonično obveščena, da gori v Št. Vidu nad Ljubljano. Hkratu so bili gasilci naprošeni za hitro pomoč, brez katere bi bil požar lahko nastal za vso okolico usoden. Četa ljubljanskih poklonih gasilcev pod poveljstvom g. Furlana je takoj z motorno brizgalno in z 8 gasilci odhitela v Št. Vid, kjer je gorelo gospo- darsko poslopje s tovarnarja Zaleta. Tam so bili

Nediscipliniranost občinstva je bila glavni vzrok večerajšnje pasivne sportne bilance.

ASK Primorje si je večeraj tako v čudnih okoliščinah izvojevalo zmago. Moštvo je v celoti pokazalo veliko več borbivosti in elana kakor pa nasprotnik. Grijati pa moramo preoster start nekaterih igralcev ASK Primorja, ki bi prav lahko izostal. Tako igranje nikdar ne zapusti ugodnega vtisa. — Ilirija pa, ki je igrala skoraj ves čas z desetimi igralci, nekaj časa tudi z devetimi, je imela težko stališče napram z vsi odločnostjo borbemu se ASK Primorju. Zaradi surove igre je bil izključen Rihar, pozneje pa je samovoljno zapustil igrišče še Košak.

Treba bo vsekakor marsikaj popraviti in izboljšati, da bomo smeli tekmo Ilirija : Primorje zopet imenovati »visek prvenstvene sezone«, kajli tega naziva večerajšnje srečanje pač ne zasluži. Morda je pa tega še kdo kriv? Tej prvenstveni tekmi so pokazali pravo sodo oni gledalci, ki so igro predčasno, t. j. pred njenim koncem zapustili.

ASK PRIMORJE REZ. : ILIRIJA REZ. 4:3 (4:1)

Tudi pri tej tekmi ni bilo sodnika. V soglasju sta si mošči nato izbrali g. Logarja. V prvem polčasu je Primorje očividno prevladovalo. Malo je k temu pomagal sodnik, ki je bil nemogoč. S svojimi odločitvami je popolnoma zmedel Ilirijo. — V drugem polčasu je ilirska rezerva imela le devet igralcev.

SLOVAN : REKA 3:1 (2:0)

Rezultat ne odgovarja poteku igre. Reka je namreč imela premoč, ki je pa ni znala izrabiti.

JADRAN : NATAKAR 7:1 (3:0)

Enostranska igra, v kateri je prevladoval Jadran, ni nudila kakšne posebne borbe. »Natakarc« se je pa vendar uspešno branil, kajti premoč Jadrana je bila večja, nego kaže rezultat tekme.

Igro skupnost »Mariborac«, ki je posebno v drugem polčasu znal poiskati slaba mesta svojega nasprotnika in jih izkoristiti. Napad je predvedel hitro igro, forsiral krila in na ta način šestkrat prese- netil nasprotnika. Odločen start njegovih igralcev je omogočil, da je bil »Maribor« skoro vedno go- spodar na igrišču. Gostje so predvedli kombinacijsko igro, v tehničnem oziru pa so zaostajali. Sodil je objektivno dr. Planinšek.

SK Kapfenberg : SK Rapid 1:0. Na igrišču Rapida se je vršila danes mednarodna tekma med SK Kapfenberg : SK Rapid, ki je končala s pičlo zmago gostov. »Rapid« je posebno v prvem polčasu predvedel lepo igro in je tudi prevladoval, v drugem polčasu pa je postal in moral tako prepustiti zmago gostom. Gostje so imeli v napadu svoje najboljše moči in so v polni meri upravičili sloves iz- bornega avstrijskega moštva. Sodil je g. Nemeec dober.

SK Železničar. rez. : SSK Maribor, rez. 4:2 (2:1). Ta tekma se je vršila kot prijateljska pred- tekma. Zmagali so »Železničarji« zaslužno. Sodil je g. Fischer dober.

Druge jugoslov. tekme

Rezultati današnjih prvenstvenih tekmo- vanj so: BSK je premagal Jugoslavijo z 2 : 1 (1 : 0). Sarajevska Slavija pa Hajduka s 4 : 0 (2 : 0). Concordia osiješko Slavijo s 3 : 0 (1 : 0).

Zagreb, 12. okt. p. V prvenstvu Zagreba so se danes odigrale sledeče tekme: Hašk : Sparta 9 : 0 (5 : 0). Gradjanski : Victoria 1 : 0. Grafičar : Železničar 5 : 3 (2 : 3).

Inozemski sport

Dunaj, 11. okt. as. Admira : Wacker 5:1 (1:0). 15.000 gledalcev. — BAC : FAC 2:0 (2:0). — Rapid : Slovan 4:1 (1:0). — Austria : Nicholson 4:0 (3:0). — Hakosha : Hertha 1:0 (0:0). — Simmering : Vorwärts 06 10:0 (6:0). — Libertas : Moravia 3:2 (2:0). — Frem : Donau 1:0 (1:0). — Bewegung XX : Allmannsdorf 5:0 (3:0). — Victoria XXI : Neubau 1:1 (1:0).

Praga, 11. okt. as. V semifinalu za srednjeevropski pokal je premagala Sparta iz Prage milansko Ambrosiano s senzacionalnim rezultatom 6:1 (1:0). Sparta je delala sijajno. Z današnjo igro pride Sparta v finale proti zmagovalcu v igri Ferencvaros-Rapid. Te tekme se je udeležilo rekordno število gledalcev, katerih je bilo nad 40.000, dočim je bilo zastojanje tudi več kot 6000, ker niso dobili več vstopnic. Policija je odredila obsežne varnostne priprave, ker je pričakovala demonstracije proti Italijanom zaradi zadnje polemike v listih. Vendar ni prišlo do nobenih incidentov.

Že domači gasilci ter se je po skupnem prizadeva- nju posrečilo požar lokalizirati ter ga kmalu potem pogasiti. Zaletu je zgorelo vse podstrešje s stre- ho, dalje precej sena, popolnoma pa so se tudi pokvarile češplje, ki so bile tamkaj namočene za kuho žganja. Škoda je tedaj dovolj velika. Stano- vanje, ki je nekako združeno s poslopjem, ki je gorelo, ni nič poškodovano, razen da je popolno- ma polito in premočeno z vodo, ki so jo brizgali gasilci iz cevi.

Sodijo, da je bil požar podtaknjen, ker so nekoliko prej ljudje videli nekega sumnjivega človeka, ki se je bil potikal okrog stavbe, ki je pozneje hušknila v ognjene plamene. Ljubljanski gasilci so se okrog 5 zjutraj vrnili z motorno briz- galno v Ljubljano.

Vlom v župnišče na Viču

Ljubljana, 12. oktobra.

Komaj par dni je od tega, kar je bil izvršen manjši vlom v cerkveno puščavo na Viču, že mu je nočoj v polnočnih urah sledil vlom v župniško pisarno na Viču. Mora biti nekdo, ki ima dober nos, zakaj iz iste župniške blagajne je g. župnik p. Tavčar ravno sinoči, tik pred vlomom, kot bi bil opozorjen, odnesel v svojo spalnico sobo 30.000 Din posejilniškega denarja, ter jih tako potegnil vlonilec prav izpred nesa. Toda v blagajni je kljub temu ostalo še 18.000 Din, pa tudi ta denar je v blagajni po vlonu ostal, vlonilec mu niso mogli blizu. Izgleda, da so bili vlonilec trije, vlon pa je bil izvršen med 11 in 1. Ob 11 zvečer je namreč mimo patroliral službojuči stražnik, ki je videl takrat tamkaj še vse mirno, v nekaterih sobah župnišča so gorele še luči. Ko se je isti stražnik čez dve uri spet približal tistemu mestu, je zapazil, da je okno v župniško pisarno odprto. Poklical je župnika p. Tavčarja, mu povedal o vlo- mu, istočasno pa sporočil zadevo telefonično na glavno policijo v Ljubljani.

Zjutraj je na Vič prišel agent Podobnik s še enim detektivom, ki sta preiskala vse okolnosti vloma. Vlonilec so z glavne ceste poskakali čez

Mariborska nedelja

Maribor, 12. oktobra.

Preobrnilo se je tako, da smo imeli danes krasen dan; Drava je tudi nekoliko upadla. Zna- naj na okoliških hribočih in holmih je valovalo razposajeno in živahno trgatveno razpoloženje; drugi zopet, ki jim ni bilo dano, da sodelujejo pri taksem vinogradnem trgatvenem dirindaju, pa so se z dokašnim pridom uveljavljali pri števil- nih dobro obiskanih predmetih ter okoliških gostilniških in društvenih »trgatljah«. Ni bilo tu- kaj toliko prijetnega »zoban« kolikor prešernega »zvrnjevanja«. Izkoristili so Mariborci sijajno konjunkturo ter se z množstvenim begom v vse smeri in temeljitim nedeljevanjem za vsak slučaj zasigurali pred morebitnostjo bodočih nedeljskih vremenskih hudonebnosti ter nepreračunljivosti.

Zimski sportniki pa: v svojih plemenitih ter vzvišenih prizadevanjih, da bi čimprej ter naj- izdatneje njihovo geslo »smuke« meso postalo, so radi tistega neugnanega firbeka lezli na pohorske vrhove, da izvidijo na licu mesta, kako je kaj s tisto snežno plastjo, ki se je bila nepričakovano stvorila v noči na soboto.

Razburljiv prizor se je nudil pasantom v Ve- trinski ulici. 55 letni hlapec Simon Germ iz Loke pri St. Janžu na Dravskem polju je bil v Vetrin- ski ulici ravno spravljal na vozu vrečo, ki je pa- dla z voza, ko je trenutno popustil vajeti; vpre- žena kobila se je splašila in zdirla preko Glav- nega trga in državnega mostu proti Krafja Petra trgu in naprej proti Pobreški cesti. Na križišču ob Pobreški cesti je voz zadel učenko Ljudmilo Turko ter jo podrl na tla, tako da je deklečke zadobilo poškodbe na desni nogi; na Trjaški ce- sti je zgrmela kobila z vozom vred v delavnico čevljarkega mojstra Ivana Senka da so se vrata razbila in razletela na kose. Tukaj se je upehana žival zrušila na tla obležala ob vodu v delavnico ter se pomirila. Povzročena škoda je precejšnja. Hlapec, ki je držal vajeti, je kobila vlekla nekaj časa po tleh za vozom, dokler ni izpustil vajeti. Zadel je na obeh rokah in nogah več ran.

Ob veliki udeležbi občinstva se je vršil dan- es v mestnem parku promenade koncert; na- stopili so tudi združeni tukajšnji pevski zbori ter odšli pod odličnim vodstvom prof. V. Mirka ter ob živahnem aplavzu občinstva nekaj posrečeno izbranih narodnih pesmi. Tudi materialni uspeh — pobirali so se prispevki za revne dijak — je bil dober.

Težja nesreča se je prigodila pri Sv. Miha- elu na Dravskem polju. 12letna županova hčerka Ana Florjančičeva je namreč na nekem klancu premalo zavrla voz; vprežena konja sta se po- gnala v dir, pri čemer je ubogo deklečke padle z voza in prišlo pod kolesje. Zlomljeni sta obe roki; razen tega je deklečke zadobilo tudi poško- dbe na nogah. Zdravi se v tukajšnji splošni bolni- nice. — 18letnemu mlinsarkemu vajencu Francu Gašpariču pa je v Ehrlichovem paronamni pri Plesnici zmel stroj prste na desni roki. Ponesre- čenec so prepeljali v tukajšnjo splošno bolnišnico.

V Rušah je nenadoma umrl v starosti 33 let posestnik, gostilničar in mesar Peter Šmidhofer; podlegel je posledicam kapli. Pogreb blagoga po- kojnika bo v ponedeljek 13. t. m. ob 15 iz hiše žalosti na domače pokopališče. Svetla mu večni luč, sorodnikom naše najgloblje sožalje.

Sredi ceste v Rušah so danes popoldne pri belem dnevu navalili neznanci na 47 letnega delavca Antona Kalundjera iz Črešnjave št. 103 ter mu prizadeli z noži na obeh rokah 100 na glavi tako težke rane, da so ga morali pre- peljati v tukajšnjo splošno bolnišnico. Napa- dalci so izginili, za njimi se vršijo poizvedbe.

Popoldne se je vreme nenadoma nekam skremžilo, pa ni bilo navzlic temu nič hudega. Na Trgu svobode se je zbralo mnogo občin- stva, ki je prisostvovalo invalidski tomboli. Po- samezne tembele so zadeli: služkinja Marija Cvilak kompletno opremljeno spalnico s po- steljenino vred, delavec Franc Letič moško ko- lo, vdova Franciska Kakušek kuhinjsko opremo, mizarski vajenec Anton Hribnik fantovsko kolo, previzkar Marijn Valentin voz premoaga. Matilda Pristernik otoman, vrečo fine moke pa sta si v popolnem soglasju razdelila Marija Pi- lih in Franc Piberšek, točilec v kolodvorski re- stavraciji v Ljubljani.

Danes se je mudil v Mariboru vršilec dol- nosti bana dr. O. Pirkmajer, ki se je zve- čer vrnil nazaj v Ljubljano.

10 let češkoslovaškega civilnega letalstva

Te dni je preteklo ravno deset let, odkar je prvi priletel v Prago potniško letalo iz Pariza, s čemer je bil odprtoren značni promet v Češkoslo- vaški. V onem času sta bila na praškem letališču le dva platnena hangarja in lesena hišica, dočim je danes na istem mestu cela naselbina posloj in betoniranih hangarjev. Najnovejši hangar ima vrata, ki so široka 50 metrov. Pred desetimi leti je bilo v prometu samo eno letalo, danes pa jih je 30. Danes posluje še stalna meteorološka služba, radiotelegrafija, svetilnik za ponočne leto itd. Leta 1921 je bilo absolviranih vsega skupaj 85 letov, letca že 810, pred desetimi leti je število pot- nikov znašalo 83, letos pa že 3164. V desetih letih so češkoslovaška potniška letala prevezila skup- no 8.750.000 km in prepešala 65.000 potnikov. Te številke obelodajo, da bo potniški promet na češko- slovaških zračnih linijah tudi v bodočem deseti- letju stalno napredoval.

Ziva baklja

Iz Prokuplja poročajo o strašnem samomoru učitelja Djordja Nikolića iz Zlatnega petoka. V petek je bil še ves dan v šoli, v soboto zjutraj pa se je nenadoma naveličal življenja in je naj- preje poskusil samouraj s revolverjem. To pa se mu ni posrečilo. Nato pa je sebe in svojo obleko polil z bencinom in prižgal žveplenko. Hipnoma je bil ves v plamenih in začel je divje teči. Ljudje so opazili ognjeno postavo in so stekli za njo. Toda, ko so ga ujeli, je bil že napol opečen. Takoj so ga prepeljali v bolnišnico, kjer pa je po treh urah silnih bolečin izdihnil.

ograj na vrt, se približali drugemu oknu žup- nišča, na katerem so izrezali v steklo precejšnjo odprtino, odprli nato brez truda okno, zlezi v sobo in tamkaj prebrakali vse miznice, vse pre- dale, odkrili tudi pisalni stroj, pobrali pa je okrog 40 Din drobiža ter za nameček odnesli še župni- kov dežnik, vreden 150 Din. Na vrtu so se ug- otovili vidni sledovi vlonilcev; eden je bil obut v galoše, eden je imel na peti podkivko, na pod- platu pa bežlje. Tudi na izrezani šipi se poznajo jasni odtisi prstov, kar kaže silno neoprednost vlonilcev in pove hkrati, da to niso bili pokloni vlonilec. Vlonilec so na sledu.

Dvaset tisoč milj pod morjem

spisal

JULES VERNE.

Jaz sem se priklonil in dal razumeti, da njegove besede potrjujem. Kapitan je govoril dovršeno francosko brez najmanjšega tujega naglasa. Njegov govor je bil miren in jasen, besede pravilne, stavki za stavkom je tekel gladko ko voda. Kljub temu sem imel občutek, da nimam opraviti v rojakom.

Kapitan je nadaljeval:

»Vi se, gospodje, gotovo pritožujete, ker sem se tako dolgo obotavljal, da Vas vdrugič posetim. Vzrok je ta, ker sem hotel po ugotovitvi Vaših oseb tehtno premisliti, kakšen sklep naj storim z ozirom na Vašo nadaljnjo usodo na tej ladji. Nesrečne okoliščine so hotele, da st epršili skupaj s človekom, ki se je človeštvu popolnoma odpovedal. Vi ste posegli v potek mojega življenja...«

»Nehoté,« sem pripomnil jaz.

»Nehoté?« je odgovoril neznanec, ki je pri tem svoj glas nekoliko poostiril. »Ali me je »Abraham Lincoln« nehoté zasledoval po vseh morjih? Ali ste se vi nehoté podali na krov te fregate? Ali so Vaše krogle nehoté zadele trup moje ladje? Ali je mojster Land nehoté zagnal harpuno v mojo podmornico?«

Iz teh besed je govoril s težavo zadržan srd. Jaz sem odgovoril:

»Gospod, Vam gotovo niso znane razprave, ki so se o Vas in o Vaši ladji vršile v Ameriki in v Evropi. Vi ne veste, da so razne nesreče, ki so se zgodile zaradi udarca Vašega podmorskega aparata, razburile javno mnenje na obeh kontinentih. Nočem Vam razkladati brezštevilnih hipotez, s katerimi smo skušali razlagati pojav, kojega skrivnost poznate samo Vi. Potrebno pa je, da veste, da je bil »Abraham Lincoln«, ko se je lotil Vašega zasledovanja daleč tja do voda Tihega oceana, mnenja, da ima opraviti z ogromnim morskim čudoviščem, katerega je za vsako ceno treba uničiti, da ne bi ogrozilo morske plovbe vsega sveta.«

Na komandantovem licu je zaigral lahen smeh, hotele, da ste prišli skupaj s človekom, ki se je člo-

»Gospod Arronax, ali bi si Vi upali trditi, da Vaša fregata ne bi bila streljala name, ako bi bila

misllila, da nima pred seboj kakšnega morskega velikanu, ampak podmorsko ladjo?«

To vprašanje me je seveda spravilo v zadrego, kajti bil sem prepričan, da bi se kapitan Farragut ne bil prav nič pomišljal, napasti tudi podmorsko ladjo. Brez dvoma bi bil smatral še bolj za svojo dolžnost, da tak nevaren aparat uniči, kakor pa da konča življenje narvalu-velikanu.

»Vi torej razumete, gospod Arronax,« je zopet povzel besedo neznanec, »da imam pravico, ravnati z Vami kakor s sovražniki.«

Na to nisem odgovoril ničesar. In to po pravici. Saj ni nič pomagalo, če bi bil začel o tem vprašanju kakšno diskusijo, ko pa ima sila vedno na svoji strani najmočnejši argument.

»Dolgo sem okleval,« je nadaljeval komandant. »Nimam nobene dolžnosti, da bi Vas smatral za ljudi, katerim bi moral izkazovati kakšno gostoljubnost. Jaz bi Vas bil lahko zopet postavil na vrhno ploščino ladje, na katero ste se bili rešili. Potem bi se bil potopil v globino in bi bil lahko pozabil, ali ste sploh kdaj na svetu eksistirali. Ali nisem imel te pravice?«

»Mogoče pravico divjaka,« sem odgovoril, »pravice izobraženega človeka pa gotovo ne.«

»Gospod profesor,« je živahno odgovoril komandant, »jaz nikakor nisem civiliziran, kakor Vi to razumete. Jaz sem z vso človeško družbo popolnoma prelomil iz vzrokov, ki so izključno moja stvar. Zato pravil te družbe ne priznavam in prosim, da se meni nasproti nanje nikoli več ne sklicujete.«

To je bilo popolnoma odkrito in jasno. Srd in zaničevanje sta se bila zabliskala iz oči neznanca in v življenju tega moža se mi je odkrila strašna preteklost. Ta mož se ni bil samo postavil izven vseh človeških zakonov, ampak se je napravil popolnoma neodvisnega in svobodnega v najbolj pravem pomenu te besede. Nobena sila tega sveta mu ni mogla blizu. Kdo pa bi se mogel upati, da ga zasleduje do globin morja? In kdo naj se ga polasti na morskimi površini, ko pa je razpolagal s takim nepremagljivim orožjem? Katera ladja bi se mogla upreti udarcu njegovega podmorskega ostroga? Ne — noben človek ga za njegova dela ni mogel pozvati na odgovornost. Samo Bog, ako je vanj veroval, in pa vest, ako jo je imel, sta bila edina sodnika, od katerih je bil odvisen.

Medtem, ko so te misli švigale po moji glavi, je neznanec molčal, globoko zatopljen vase. Jaz pa sem ga opazoval napol z grozo napol s spoštovanjem — nekako tako, kakor je Edip motril sfingo.

Po dolgem molku se je komandant zopet oglašil. »Jaz sem torej okleval,« je dejal, »sem pa končno prišel do zaključka, da se da moj interes združiti s tistim naravnim sočutjem, do katerega ima pravico vsako človeško bitje. Vi boste torej ostali na mojem krovu, če je že usoda hotela, da Vas je vrgla nanj. Vi boste tukaj svobodni, kot protiuslugo za to svobodo, ki je seveda mišljena samo v omejenem obsegu, pa Vam bom stavil en sam pogoj. Zadostovala mi bo samo Vaša beseda, da se boste v ta pogoj udali.«

»Govorite, gospod,« sem odgovoril; »predpostavljam, da bo ta pogoj tak, da ga lahko vsak gentleman sprejme.«

»Da, gospod moj, glasi se pa sledeče: Lahko se zgodi, da me bodo izvestni nepredvideni dogodki primorali, da Vas za nekaj ur ali dni dam zakleniti v Vaše kabine. Ker pa ne želim rabiti napram Vam sile, pričakujem od Vas, in sicer v tem slučaju še bolj, nego v drugih, da se boste brezpogojno in brez ugovora v to udali. Če tako ravnam, prevzamem vso odgovornost namesto Vas in Vas vsake odgovornosti sploh odvežem, kajti to je čisto v mojih rokah, da Vam absolutno onemogočim, da bi videli kaj takšnega, česar ne smete videti. Ali sprejmete ta pogoj?«

Torej so se na tej ladji dogajale stvari, ki so morale biti prav posebnega značaja in ki jih niso smeli videti ljudje, ki ne stoji izven socialnih zakonov. Reči moram, da med presenečenji, ki so me brez dvoma čakala v prihodnosti, to presenečenje ni bilo najmanjše.

»Sprejemem,« sem odgovoril, »dovoljujem si samó, spoštovani gospod, da Vam stavim samo eno vprašanje.«

»Govorite!«

»Vi ste rekli, da bomo na Vašem krovu svobodni.«

»Popolnoma.«

»V kakšnem smislu razumete to svobodo?«

»Da boste smeli hoditi, prihajati in odhajati, videti in celo opazovati vse, kar se pri nas dogaja — izvzemši nekaj redkih slučajev — kratko in malo, imeli boste tisto svobodo, ki jo uživamo mi sami, moji tovariši in jaz.«

Konec kraljevega hleva za dirkalne konje

Mesto San Sebastijan je izubilo eno svojih glavnih privlačnosti. Obiskovalci tega mondenega kopališča ne bodo več mogli staviti na konje vojvode iz Toleda, kajti kralj Alfonz XIII. je njegov hlev opustil. Kaj pa ima o dirkalni konji vojvode opraviti s kraljevim hlevom? Precej, zakaj v tem slučaju sta španski kralj in vojvoda iz Toleda identična. To je vedel v Španiji prav vsakdo in tudi kopališki gostje v San Sebastianu so kmalu prišli na to, zakaj so jahači na vojvodskih konjih nosili grb španske kraljevske hiše. Kopališki gostje so na te konje precej pogosto stavili, ne morda radi

tega, ker so bili to kraljevi konji, ampak, ker se je večinoma zgodilo, da so izšli iz dirk kot zmagovalci.

Alfonz XIII. je velik prijatelj sporta in tudi sam odličan sportnik. Ne zadovolji se samo s tem, da prisostvuje pri sportnih prireditvah, ampak se tudi sam čisto udejstvuje pri njih. Španski kralj je odličan jahač in igra zelo dobro polo. Sam krmar svoj avto in je tudi že mnogokrat sedel za volanom dirkalnega avtomobila. Je zelo dober strelec in hodi pogosto na lov, poleg tega pa se bavi tudi z jadranjem, čeprav je zelo podvržen morskimi boleznimi. Nekaj let pred svetovno vojno se je začel tudi za konjski sport zelo zanimati in iz navdušenja do te lepe sportne panoge se je odločil, da si uredi hlev za dirkalne konje. Za to mnogo zaslug sta imela magnat Marquet in znani sportni

pisatelj in trener, Belgijec de Neuter, ki je bil pozneje tudi trener kraljevih dirkalnih konj in je dosegel lepe uspehe. Kraljevi konji so v zadnjih desetih letih zmagali nič manj kakor v 350 dirkah in so svojim jahačem prinesli dva milijona in pol peset.

S svojo sportno bilanco je torej španski kralj lahko zadovoljen. Toda hlev za dirkalne konje mu je pa prinesel tudi precej sitnosti, in sicer na političnem polju. Njegovi politični nasprotniki so mu očitali prijateljsko z Marquetom in še druge zadeve, ki so bile v zvezi s tem hlevom. Pri tem je imel tudi precejšnjo besedo znani pesnik Blasco Ibanez, ki je trdil, da najboljši konj kraljevega hleva, Ruban, v San Sebastianu vedno zmagaja, pri dirkah, ki se vrše na kakem drugem dirkališču,

se pa mora zadovoljiti s petim ali šestim mestom. To pa je bila iz trte izvita laž, zakaj Ruban je bil v Parizu pri dirkah za darilo predsednika francoske republike tretji zmagovalček, s čimer je potrdil svoje dobre zmagovalnosti.

Toda vzrok, da je španski kralj opustil svoj hlev za dirkalne konje, niso izpadli njegovih političnih nasprotnikov. Je prevelik sportnik, da bi se dal od česa takega vplivati. Finančna plat je tista, ki je kralja pripravila do tega. Vzdrževanje teh hlevov je požrlo ogromne vsote, ki jih niso mogli kriti dohodki. Tudi kralji morajo od časa do časa prijeti za svinčnik in pogledati, kako in kaj je z dohodki in izdatki. Zanimanje za konjski sport v Španiji je, odkar je tudi tam zavladal nogomet, precej padlo in to je tudi kralja pripravilo do tega koraka.

Verno ogledalo Vašega gospodinstva

je Vaše perilo. Njegova duhteča belina bo Vaš ponos, dolgotrajna uporabnost Vaša korist. Dosegli boste oboje s pravim terpeninovim milom

Najvarneje in najbolje naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

registr. zadruga z neomejeno zavezo v Celju, v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikovc ulice

Stanje hranilnih vlog nad Din 85.000.000.—. Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posetnikov z vsem svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici v Celju ne plačajo nobenega remnega davka

Spodnještajerska ljudska posojilnica

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Mariboru

Sprejema vloge - daje posojila - izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

OBREŠTUJE VLOGE PO NAJVIŠJI OBREŠTNI MERI TER NE ODTEGUJE VLAGATELJEM RENTNEGA DAVKA

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Brzo avi. Gospobanka

Miklošičeva cesta 10. Telefon šte. 2057, 2470, 2979.

Podružnice: Bled, Celje, Djakovo, Kočevje, Kranj, Maribor, Novisad, Sombor, Split, Šibenik.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 480.000.000.—. Izvršuje vse vrste bančnih poslov po najugodnejših pogojih.

Garantirana konstrukcija!

Franc Jaeger

tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra nasip 29

Priporoča svoje najmoderneješe spalne fotelje vseh vrst modroce, otomane itd.

Najmodernejša oblika!

Edini slovenski zaod brez tujega kapitala je Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani,

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarikovi cesti.

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe, b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako; c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove in steklo proti razpokam in prelomu.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživljenje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah. Zastopniki v vseh mestih in farah.

»Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani: 25. zvezek: Hagarid HČI CESARIA MONTEZUMJE. 32 Din. vez. 32 Din. — 28. zvezek: Hagarid KLEOPATRA. 28 Din. vez. 32 Din. — 29. zvezek: Savinšek IZPOD GOLICE. 30 Din. vez. 42 Din. — 30. zvezek: Stenkevci NA POLJU SLAVE. 28 Din. vez. 40 Din. — 31. zvezek: Loman Dvojke IZUBILENI SVET (The Lost World). Roman (s slikami). 34 Din. vez. 32 Din.